

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION:
GLOBAL, EUROPEAN AND NATIONAL
DIMENSIONS OF CHANGE

Сбруєва А.А., д. пед. н., проф.,

**ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
В ІСТОРІЇ ТА СЬОГОДЕННІ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С. МАКАРЕНКА
(16-17.04 2019)**

**COMPARATIVE EDUCATION STUDIES
IN THE HISTORY AND MODERN LIFE
OF SUMY STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER A.S. MAKARENKO**

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The materials are published as part of the EU project which is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ІСТОРІЯ УНІВЕРСИТЕТУ - ІСТОРІЯ ІННОВАЦІЙ

УНІВЕРСИТЕТ – ВІДКРИТА ДИНАМІЧНА СИСТЕМА, ЩО ЗАЗНАЄ НЕПЕРЕРВНИХ ЗМІН ВІДПОВІДНО ДО ПОТРЕБ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ТА КРАЇНИ, НАМІРІВ ТА ГОТОВНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ГРОМАДИ Й АДМІНІСТРАЦІЇ ЗАКЛАДУ ДО ВІДПОВІДНИХ ЗМІН

Структурні інновації :

- **Новий** статус закладу: педагогічні курси – технікум – інститут – університет.
- **Нові** структурні підрозділи: факультети, інститути, кафедри, лабораторії.
- **Нові** спеціальності, спеціалізації, навчальні програми.
- **Нові** освітні, освітньо-наукові та наукові рівні: магістратура, аспірантура

Культурні інновації :

- **Присвоєння** закладу імені А.С. Макаренка.
- **Запровадження** спеціальностей непедагогічного характеру.
- **Системна Інтернаціоналізація** діяльності університету, у тому числі освітньої, наукової та соціальної діяльності, студентських контингентів, активізація академічної та професійної мобільності, міжнародної грантової діяльності.

Змістові інновації: неперервне оновлення змісту навчальних програм та навчальних предметів, надання йому актуального та випереджального характеру.

Методичні й технологічні інновації: інтерактивна, он-лайн та дистанційна освіта, LMS (Moodle) тощо

**ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
в СумДПУ імені А.С.МАКАРЕНКА:**

ВИМІРИ РОЗГЛЯДУ:

- **ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.**
- **ЯК НАПРЯМ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ,**
- **ЯК БАЗА ФОРМУВАННЯ ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ГРОМАДИ УНІВЕРСИТЕТУ.**

**ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ**

- **1992 р.** - спецкурс «**Актуальні проблеми зарубіжної школи**».
- **Др. пол. 1990-х рр.** - навчальний курс «**Порівняльна педагогіка**» як предмет за вибором університету. Навч.-методичне забезпечення курсу отримало Гриф МОН України
- **1999 р.** - перший в Україні навч. Посібник з «Порівняльної педагогіки». (перевидання 2004, 2013 рр.).
- **Середина 2000-х рр.** – кількісне та якісне розширення змісту порівняльно-педагогічної освіти. **Бакалаврат** (Соціальна педагогіка) «**Моделі і технології виховання у зарубіжних країнах**». **Магістратура** (Педагогіка вищої школи) - «**Порівняльна педагогіка вищої школи**».
- **Середина 2010-х рр.** – запровадження низки навчальних курсів у зміст аспірантської підготовки: «**Актуальні питання порівняльної педагогіки**», «**Порівняльна професійна педагогіка**», «**Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти**».

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПАРАТИВІСТИКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

- Від спецкурсу, що викладався на окремому факультеті,
- ДО наскрізного компонента програми професійної підготовки, що викладається на трьох рівнях вищої освіти (бакалаврському-магістерському-докторському) на всіх педагогічних спеціальностях та має змістові варіанти, що враховують специфіку окремих спеціальностей.
- Динаміка в структурній побудові навчальних курсів: Від спеціалізованих навчальних курсів ДО інтегрованих, що включають історико-педагогічний та порівняльно-педагогічний аспекти.
- Розвиток навчально-методичного забезпечення: неперервна модернізація навчальних програм, навчальних та навчально-методичних посібників, що є спільною справою усіх викладачів відповідних дисциплін.

ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА У СИСТЕМІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

- **1984 р.** – захист першої дисертаційної роботи у галузі зарубіжної педагогіки з проблем соціальної взаємодії школи і молодіжної організації у вихованні старшокласників .
- **Середина 2000-х рр.** – фундаментальні дослідження, захист докторських дисертацій, започаткування наукових шкіл
- **Друга половина 2000-х рр.** – започаткування аспірантської підготовки з проблем порівняльної педагогіки.
- **З 2010 р.** – початок роботи спеціалізованих вчених рад за спеціальністю 13.00.01 (2010-1012 рр.), (2014-2016), (2016-2019 рр.) – захищено більш 30 робіт з порівняльної педагогіки
- **Друга половина 2010-х рр.** – відкриття докторантури та здійснення та захист фундаментальних досліджень у галузі порівняльної педагогіки.

НАПРЯМИ ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (проблемний підхід)

- 1) Теорія і практика освітніх реформ (педагогічна реформологія);**
- 2) Макропедагогіка (педагогічна глобалістика);**
- 3) Теорії і технології інтернаціоналізації освіти;**
- 4) Компаративний освітній менеджмент;**
- 5) Порівняльна соціальна педагогіка;**
- 6) Порівняльна андрагогіка;**
- 7) Порівняльна педагогіка здоров'язбереження;**
- 8) Музично-педагогічна (мистецька) компаративістика;**
- 9) Порівняльна педагогіка творчості;**
- 10) Порівняльно-педагогічна гендерологія;**
- 11) Порівняльна професійна педагогіка;**
- 12) Порівняльна педагогіка вищої школи.**

НАПРЯМИ ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (країнознавчий підхід)

- порівняльно-педагогічна європеїстика,
- порівняльно-педагогічна американістика,
- порівняльно-педагогічна британістика,
- порівняльно-педагогічне канадієзнавство,
- порівняльно-педагогічна полоністика,
- порівняльно-педагогічна германістика,
- порівняльно-педагогічна скандинавістика,
- порівняльно-педагогічне китаєзнавство
- тощо.

НАУКОВІ ШКОЛИ З ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПАРАТИВІСТИКИ У СУМДПУ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

- **Наукова школа** педагогічної глобалістики та порівняльно-педагогічної реформології (д.п.н., проф. Сбруєва А.А.);
- **Наукова школа** порівняльної музичної /мистецької педагогіки (д.п.н., проф. Ніколаї Г.Ю.);
- **Наукова школа** порівняльно-педагогічної андрагогіки та неформальної освіти дорослих (д.п.н., проф. Огієнко О.І.);
- **Наукова школа** порівняльної педагогіки здоров'язбереження (к.п.н., проф. Кондратюк С.М.);
- **Наукова школа** порівняльно-педагогічної інтернаціоналістики (к.п.н., проф. Листопад О.В.);

**ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
(АКАДЕМІЧНА ТА ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ)
ГРОМАДИ КОМПАРАТИВІСТИКОЮ В УНІВЕРСИТЕТІ**

- **ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (США, ПОЛЬЩА, РУМУНІЯ, НІМЕЧЧИНА);**
- **ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ (МОДУЛЯ) ЄВРОПОЗНАВЧОЇ СПРЯМОВАНОСТІ (ЕРАЗМУС+ ЖАН МОНЕ МОДУЛЬ);**
- **ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВЦІВ, АДМІНІСТРАТОРІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (США, СЛОВАЧЧИНА, ПОЛЬЩА);**
- **УЧАСТЬ У НАУКОВИХ ЗАХОДАХ (ШВЕЦІЯ, БЕЛЬГІЯ, НІМЕЧЧИНА, ПОЛЬЩА, ДАНІЯ, СЛОВАЧЧИНА ТА ІН.)**

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СУМДПУ

- **МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР:** від пріоритету проблемного та країнознавчого підходів до комплексного застосування глобального/гео-регіонального/країнознавчого, контекстуального, проблемного підходів);
- **ТЕМАТИЧНИЙ ВИМІР:** розширення проблемного поля досліджень від реформ національних систем освіти до окремих аспектів діяльності закладу освіти , вчителя, учня;
- **ПРОСТОРОВИЙ ВИМІР:** від окремих європейських країн до геополітичних (гео-освітніх) регіонів, глобального освітнього простору:
- **ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР:** від виконання досліджень в аспірантурах та докторантурах інших ЗВО та наукових установ до відкриття й розвитку аспірантури і докторантури в СумДПУ;
- **ІНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР:** від кафедри педагогіки до ННІ педагогіки і психології та інших структурних підрозділів як інституцій, у яких працюють представники порівняльно-педагогічної громади Університету.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

<https://jmm.sspu.edu.ua/index.php>